

МІСЦЕ ПЕРСОНАЛУ В ВИЗНАЧЕННІ ПОНЯТТЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасній науковій економічній літературі приділено достатньо уваги визначенню поняття конкурентоспроможності та конкурентоспроможності підприємства.

У якості об'єктів конкурентоспроможності Р.А. Фатхутдинов, наприклад, у своїх працях розглядає нормативні акти, науково-методичні документи, проектно-конструкторську документацію, технологію, виробництво, продукцію (виконувану послугу), яка виготовляється, робітника, фахівця, менеджера, цінні папери, інфраструктуру (зовнішню середу), інформацію, фірму (організацію, склад) [1, с.67-68].

Однак, на думку М. Портера [2, с.55-57], П.С. Зав'ялова [3, с.210], Е.А. Волкової, Е.В. Калінікової [4] не існує універсального визначення поняття конкурентоспроможності для всіх суб'єктів і об'єктів. Вони пропонують досліджувати та формувати визначення поняття конкурентоспроможності для кожного окремого об'єкту з урахуванням відповідної його специфіки.

Проведене нами дослідження наукових праць як вітчизняних, так і закордонних науковців, підтвердило відсутність єдиного визначення, зокрема, і поняття конкурентоспроможності підприємства. Дослідження показало, що більшість науковців визначає конкурентоспроможності підприємства через конкурентоспроможність продукції цього підприємства. Однак, на нашу думку не менш важливою складовою, яка визначає рівень конкурентоспроможності підприємства, є його персонал та рівень його використання.

Науковці у своїх дослідження виділяють чотири підходи до визначення конкурентоспроможності підприємства: компаративний, ресурсний, сполучення компаративного та ресурсного підходів та системний [5, с.23].

Та тільки Е.А. Волкова та Е.В. Калінікова, досліджуючи поняття конкурентоспроможності підприємства на основі ресурсного підходу, яке характеризує ефективність використання ресурсів, які має підприємство, дійшли висновку, що «ключовим ресурсом підприємства є робоча сила. ... Від людей, від їх інтелекту, здібностей, кваліфікації, досвіду роботи та мотивації до праці залежить ефективність використання всіх видів ресурсів підприємства (матеріальних, організаційних, фінансових, інформаційних та ін.)» [4]. Ми згодні з цією думкою.

На їх погляд, «на основі розробок, які існують, можна встановити, що конкурентоспроможності підприємства представляє собою здатність ведення ефективної господарської діяльності в умовах зовнішньої середи, яка змінюється, шляхом раціонального використання наявних ресурсів, серед яких пріоритетним виступає робоча сила».

О.А. Журан в своєму дослідженні у складі факторів конкурентоспроможності економіки країни визначила трудові ресурси [6, с.6].

Таким чином, ми дійшли висновку, що на основі проведеного нами дослідження можна визначити конкурентоспроможності підприємства як здатність підприємства протидіяти на ринку підприємствам-конкурентам шляхом ефективного використання наявних у підприємства ресурсів, серед яких пріоритетним є персонал підприємства, виготовлення та реалізації конкурентоспроможної продукції та отримання прибутку від ведення ефективної господарської діяльності.

Література

1. Фатхутдинов Р. А. Стратегический маркетинг : учебник / Р. А. Фатхутдинов. – М. : ЗАО «Бизнес-школа «Интел-Синтез», 2000. – 640 с.: ил. – (Серия Учебники для вузов).

2. Портер М. Международная конкуренция. Конкурентные преимущества стран / М. Портер: пер. с англ. / Под ред. и с предисл. В. Д. Щетинина. – М. : Международные отношения, 1993. – 896 с.

3. Завьялов П. С. Маркетинг в схемах, рисунках, таблицах : учеб. пособ. / П. С. Завьялов. – М. : ИНФРА-М, 2004. – 496 с. – (Серия «Высшее образование»).

4. Волкова, Е. А., Калиникова Е. В. Повышение конкурентоспособности предприятия на основе совершенствования качества рабочей силы / Е. А. Волкова, Е. В. Калиникова. – Ульяновск : УлГТУ, 2010. – 229 с., с. 25-27. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://venec.ulstu.ru/lib/disk/2010/Volkova.pdf>.

5. Иванов Ю. Б. Конкурентні переваги підприємства: оцінка, формування та розвиток / Ю. Б. Иванов, П. А. Орлов, О. Ю. Иванова ; НАН України, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку. – Х. : ІНЖЕК, 2008. – 352 с.

6. Журан О. А. Умови формування характеристик конкурентоспроможності підприємств: Автореф. дис. На здобуття навч. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.06.01 – економіка, організація і управління підприємствами / О. А. Журан. – Одес. нац. акад. зв'язку ім. О.С.Попова. – Одеса, 2006. – 20 с. – укр.